

Pintér Beatrix¹: A pénzmosás elleni küzdelem nemzetközi szervezetei

Debreceni Jogi Műhely, 2013. évi (X. évfolyam) 2. szám (2013. április) 43-51.

1. FATF – Nemzetközi Pénzügyi Akciócsoport²

1989 júliusában Párizsban a hét vezető gazdasági hatalom (G7) – az EK Bizottsága elnökének részvételével – éves, hagyományra vált csúcstalálkozóján egyhangú határozatot hozott, egy kifejezetten a pénzmosás elleni küzdelem céljából létrehozandó nemzetközi szervezet, a Financial Action Task Force on Money Laundering (Pénzügyi Akció Csoport, FATF/GAFI) felállításáról, melynek elsődleges feladata az egyes országokban kimunkált nemzeti programok összehangolása, a hatóságaik közötti kapcsolatok erősítése, valamint a Baseli Nyilatkozat és a Bécsi Konvenció alapelveinek gyakorlati megvalósítása.³

Később csatlakozott a szervezethez az OECD több tagországa, az Arab-öböl menti országok⁴ és egyes távol-keleti országok illetve az EU tagállamai is. Az Akciócsoport megelőző intézkedésekkel kívánja a bankok és a pénzügyintézetek pénzmosásra történő felhasználását megakadályozni, továbbá kölcsönös információ cserét és együttműködést biztosít a tagok között⁵. A kormányközi szervezet titkárságának székhelye Párizsban egybeesik az OECD központi irodájával.⁶

Az FATF⁷ kizárólagos feladata a pénzmosás elleni küzdelem, amely érdekében egy 40 pontból álló ajánlást fogalmazott meg 1990-ben.⁸ Az Ajánlások, melyek azóta többször is módosításra kerültek a mai napig a pénzmosás elleni fellépés legfontosabb alapelveit rögzítik⁹. Az Ajánlás a következő témakörökre vonatkozik: a nemzetközi jogrendszerek továbbfejlesztése, a bankrendszer szerepének erősítése valamint a nemzetközi együttműködés továbbfejlesztése.

Az ajánlások sikeres teljesítésének a következők a feltételei:

- a Bécsi Egyezmény ratifikálása,
- hatékony törvények a pénzmosás ellen, amelyek a lehetőséghez képest ne korlátozódnak a kábítószer-bűncselekményekre,
- széleskörű nyomozati jogosultságok az elrendelő elkobzás érdekében,
- a banki alkalmazottak bejelentési kötelezettségét a bűnüldözési hatóságoknak illetve a „know-your-customer” elv érvényesítését (banki ügyfelek azonosítása),¹⁰
- a nemzetközi együttműködés biztosítása érdekében két- vagy többoldalú szerződések létrehozatala.

1990 és 1996 között számos változás és értelmező megjegyzés született, amelyek azt szolgálták, hogy az ajánlásokra minél több iránymutatás vonatkozzon. Az ajánlásokat több mint 130 ország írta alá és nemzetközi szabványként használja. 2001. szeptember 11-i az Amerikai Egyesült Államokat ért terrortámadás a világot alapjaiban rázta meg, így az FATF a már meglévő 40 ajánlás mellé még 9 speciális ajánlást alkotott, amely külön a terrorizmus finanszírozással foglalkozik.

A nemzetközi szervezeteknek így az FATF-nek is szembe kellett nézni egy új veszéllyel, amely arra sarkallta a tagállamokat, hogy válaszreakcióként vizsgálják felül ajánlásaikat és minél előbb aktualizálják azokat¹¹. A válasz nem váratott magára túl sokat, 2002. május 30-án elfogadták a Konzultációs Dokumentumot, amely tartalmazta a változtatások anyagait. A változtatások során nem szabályoztak le mindent, hiszen a tagállamok más-más jogrendszer alapján működnek. Az országok saját kötelessége, hogy a lehetőségekhez mérten valósítsák meg az ajánlásokat.¹²

Amennyiben a tagországok nem megfelelő mértékben módosítottak illetve jártak el az ajánlások bevezetésében úgy feketelistára kerültek.¹³ A párizsi szervezet 2000-ben kezdte meg a nemzetközi pénzmosási feketelista rendszeres összeállítását, melynek során

tagországainak szakértői 25 olyan jogszabályi és gyakorlati hiányosságokat, problémákat rögzítettek, amelyek közül többnek az észlelése esetén valamely államot a pénzmosás elleni nemzetközi küzdelemben „nem együttműködőnek” (NCCT- Non-Cooperative Countries and Territories, Nem Együttműködő Országok és Területek) vagy jobb esetben „részlegesen nem együttműködőnek” bélyegeznek. Az ilyen minősítés felhatalmazza az FATF-tagokat, hogy szankciókat helyezzenek kilátásba a listára tett országok számára. Ilyen szankció lehet a listára tett országban számlát fenntartó állampolgárokkal, vállalkozásokkal szemben például, hogy szigorú ügyfél-azonosítási kötelezettséget írjanak elő a pénzintézetek számára vagy a velük való tranzakciókat különleges feltételekhez kössék, végső soron akár meg is tiltsák. A 2001-es listára Magyarország is felkerült 2002 júniusáig.

Az FATF által kiadott 40 Ajánlás, a hozzá kapcsolódó Értelmező Megjegyzések, illetve a 9 Különleges Ajánlás és a 25 NCCT-kritérium, valamint a Felülvizsgálat alkotja együttesen az ún. FATF Szabályzatot, melynek célja egy mindenre kiterjedő és egységes intézkedés rendszer és az ún. legjobb gyakorlatok¹⁴ nyújtása a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásának megelőzésére.

2. EGMONT GROUP

A pénzmosás és egyéb pénzügyi tárgyú bűncselekmények elleni küzdelem terén a tagországok egymás közötti információcsere céljából,¹⁵ illetve az FIU egységek közötti hatékonyabb együttműködés biztosítására jött létre 1995-ben az Egmont Csoport (Group), amely egy zárt láncú, többszörösen védett, jelszóval ellátott Internet alapú rendszeren keresztül hajtja végre a nemzetközi információcserét (Egmont Secure Web). A neve onnan ered, hogy megalakulásuk a brüsszeli Egmont-Arenberg Palace-ban történt.¹⁶

Az Egmont tagok létszáma a legfrissebb adatok szerint 107, Magyarország is a szervezet tagja, és az FIU-k összehangolt munkáját segíti elő, függetlenül attól, hogy a tagországokon belül különbséget kell tennünk intézkedésre jogosult rendőri FIU-k és közvetítő szerepet játszó adminisztratív FIU-k között. A szervezet alapvető szabálya, hogy az adatcsere kizárólag pénzmosás gyanúja esetén lehetséges, és az adatok harmadik fél részére történő továbbításához engedély szükséges. Az egyetlen megkötés, hogy az adatokat csak pénzmosás gyanúja esetén adhatja át a külföldi félnek.

Az Egmont célkitűzésében szerepel, hogy határokon átívelő bűncselekmények esetében a terrorizmus finanszírozása egyre nagyobb problémát jelent a pénzmosás mellett, mivel a pénzmosásból származó legálisnak látszó jövedelemből terrorista akciókat is pénzelnek. A New York-i terrorista merényletek nyomán az ENSZ és az USA által is kerültek kiadásra terrorista listák, amely alapján a pénzügyi szolgáltatók korábban bejelentéssel is éltek. Itt kell megemlíteni, hogy a különböző terrorista listák nem egységesek és sokszor hiányosan tartalmazzák a beazonosításhoz szükséges adatokat.

Az Egmont további tevékenysége, hogy évente konferenciát tart a tagállamok részére, ahol a pénzmosással kapcsolatos hazai tapasztalatokat és nehézségeket beszélnek meg. Az üléseken hangsúlyozzák, hogy minden, a pénzmosással összefüggésbe hozható adatot, információt bele kell foglalni a megkeresésbe, hiszen a fontos részletekből épülhet fel az a folyamat, amely a pénzmosás során történő pénzmozgást tudja követni.

3. MONEYVAL

Az FATF által támogatott és az Európa Tanács hathatós közreműködésével jött létre 1997-ben a nemzetközi, pénzmosással foglalkozó szervezet, a Moneyval,¹⁷ amely 2002-ig a PC–R–EV (Select Committee on the Evaluation of Anti-Money Laundering Measures) nevet viselte.

A Moneyval ülésein az Európai Unió tagállamain (Magyarországot is beleértve) kívül további európai országok, tengeren túli területek (pl. USA), illetve nemzetközi szervezetek (Világbank, IMF) képviselői is jelen vannak, ezen kívül az EU Bizottság és Tanácsa Főtitkársága megfigyelői státusszal rendelkezik.

A Moneyval létrehozásának az volt a célja, hogy megvizsgálja a tagállamoknak az FATF Ajánlásainak való megfelelését, a pénzmosással kapcsolatos nemzeti szabályozás hatékonyságát, a nemzeti pénzügyi hírszerző egység tevékenységét.¹⁸ Emellett nemzetközi metodikákat, trendeket ismertet, hogy a bűnözés legújabb formáival szemben nemzetközileg és hazai viszonylatban is harcba lehessen szállni.¹⁹

A tagországok²⁰ pénzmosás elleni küzdelem szempontjából való vizsgálata több körben történik. Az országvizsgálat során a Moneyval tagjaiból kiválasztott értékelő csoportja 4-5 napos látogatás keretében elemzi az adott állam jogszabályi rendszerét, az FIU tevékenységét, majd jelentést ír, amelyet a plenáris üléseken megvitatnak, majd azt elfogadják.

Magyarország tekintetében a Kormány elfogadta az Európai Tanács Pénzmosás Elleni Bizottsága (Moneyval) által készített országjelentésben megfogalmazott ajánlások végrehajtásáról készült akciótervet, amely a 1303/2011. (IX.2.) Korm. határozatban jelent meg. Az akcióterv több pontja tekintetében az NGM (NAV) került felelősként kijelölésre.

A pénzügyi információs egység egyébként elkészítette a tevékenységéhez kapcsolódó pontokra vonatkozó javaslatait, amelyek a NAV által készített és az NGM részére megküldött felülvizsgálati dokumentumba beépítésre is kerültek.²¹

4. EUROPOL²²

Az Európai Rendőrségi Hivatal (Europol)²³ által létrehozható **elemzői munkafájlok** (Analytical Work File – AWF) megnyitási és működési feltételeit az Europol Egyezmény (Magyarországon a 2006. évi XIV. törvény hirdette ki, amely 2011. április 21-től hatályon kívül helyeztek, az új törvény meg nem készült el) 10., 11. és 12. Cikkei határozzák meg.²⁴ Ezek szerint a tagállamok által szolgáltatott személyes adatok csak két helyen tárolhatók az Europol rendszerében, az egyik maguk az AWF-ek, a másik pedig az Information System (IS).

Az Europol által létrehozott AWF-ek töltése a tagállamok részéről az alábbi feltételek esetén lehetséges:

- az adott bűncselekménynek az Europol hatáskörébe, tehát a kijelölt területbe kell, hogy tartozzon;
- legalább kettő Európai Unió tagállamnak kell érintve lennie az ügyben;
- a rendelkezésre álló adatok szerint alapos gyanú arra, hogy a bűncselekmény elkövetése mögött szervezett bűnözés áll;
- a szolgáltatott adatnak relevánsnak és aktuálisnak kell lennie.

Ebbe a rendszerbe viszik bele az elemzők a tagállami hozzájárulásokban szereplő adatokat, illetve módosíthatják azokat, az adat tárolási idejének lejáratával pedig törölhetik. Az információkat különböző táblázati ablakokba töltik (pl. külön a természetes vagy jogi személyre, a helyre, magára a tranzakcióra). Ha korábban már történt adatforgalom egy ügyben az elemző a különböző keresési mezők kiválasztásával találhatja meg a kapcsolatot. Ennél az állomásnál kap szerepet a tranzakciók részletezésére szolgáló Excel táblázat, amelynek adatait szintén beemelik az ezzel kompatibilis iBase-be.

Az Europol pénzmosással kapcsolatos munkafájlja,²⁵ a **Sustrans** AWF módosított nyitó parancsa elfogadásra került. Eszerint az Amszterdami Szerződés – *amely az 1994. évi I. törvénybe épült be* - 30. Cikk (1) bekezdés b) pontja alapján a munkadosszié azokat az illetékes tagállami végrehajtó szervek által küldött adatokat gyűjti, tárolja és elemzi, amelyeket a pénzmosással kapcsolatos bejelentések is tartalmaznak.²⁶ A pénzmosás alaphüncselekményének bizonyítási kényszerét pedig tulajdonképpen mellőzte a **Pénzmosási Protokoll**, amely alapján az Europol hatásköre kiterjed azon pénzmosási ügyek fogadására is, amelyeknél az alaphüncselekmény alapos gyanúja hiányzik, tehát elegendő, ha a tagállamok nem magasabb, mint „Restricted” minősítéssel küldik meg a pénzmosással kapcsolatos adatokat annak ismeretében, hogy az alaphüncselekmény az Europol kijelölt területébe fog tartozni.

Ez a megoldás lehetővé teszi, hogy azokban az ügyekben, ahol az alaphüncselekmény még nem bizonyított, meg lehessen küldeni az adatokat az Europolhoz, amely így a büntetőeljárás, vagy az azt megelőző eljárások korai szakaszában operatív támogatást nyújthat, s hamarabb nyílik lehetőség a tagállamokkal való információcserére.

5. FIU.NET²⁷

1999-ben indult útjára az Európai Tanács tamperei döntése alapján az FIU.NET²⁸ program, amely egy decentralizált számítógépes információs rendszer és az FIU egységek közötti adatcserét szolgálja.²⁹ A rendszerhez való csatlakozás bár önkéntes, de már tagja Belgium, a Cseh Köztársaság, Észtország, Franciaország, Németország, Magyarország (még nem működik), Olaszország, Lettország, Litvánia, Luxembourg, Lengyelország, Szlovákia, Szlovénia, Spanyolország, Hollandia és az Egyesült Királyság. Rövidesen tagja lesz Finnország, Portugália, Görögország, Dánia és Ciprus. Az FIU.NET előnye, hogy gyors, engedélyezi a biztonságos kommunikációt, nem igényel fordítást, ugyanakkor eleget tesz a jogi előírásoknak. Az FIU.NET tulajdonképpen felfogható az Egmont Csoport Európai Unió területére korlátozódó formájának, hiszen az EU Tanács és az Europol égisze alatt alakult ki, de ténylegesen az Egmont rendszerét használják az adattovábbítások során.

6. FATF-típusú regionális szervezetek

Az FATF korlátozza a tagjai sorába való felvételt, mégis a pénzmosás elleni küzdelem szükségessé teszi további nemzetközi szervezetek létrehozását. Az FATF mintájára létrehozott szervezetet az FATF-stílusú regionális intézményeknek is nevezik az angol elnevezés FATF-style regional body (FSRB) nyomán.

6.1. Ázsiai és Csendes-óceáni Országok Csoportja a Pénzmosás Ellen – APG

Az Ázsiai és Csendes-óceáni Országok Csoportja a Pénzmosás Ellen (Asia/Pacific Group on Money Laundering, röviden: APG) elnevezésű szervezetet 1997 februárjában alapította 13 állam Bangkokban.³⁰ Az alapító tagok között vannak olyan államok, amelyek az FATF tagjai is (Ausztrália, Kanada, India, Kína, Japán, Korea, Új-Zéland, Szingapúr és az Amerikai Egyesült Államok). Ennek a szervezetnek jelenleg 41 ország a tagja (Afganisztán, Ausztrália, Banglades, Bhutáni Királyság, Brunei Szultánátus, Kambodzsa, Kanada, Kína, Cook szigetek, Fidzsi, Hong Kong, India, Indonézia, Dél-Korea, Laosz, Makao, Malajzia, Maldív-szigetek, Marshall-szigetek, Mongólia, Mianmar, Nauru, Nepál, Új-Zéland, Niue, Pakisztán, Palau, Pápua Új-Guinea, Fülöp-szigetek, Szamoa, Szingapúr, Salamon-szigetek, Srí-Lanka, Tajvan,

Thaiföld, Kelet-Timor, Tonga, Egyesült Államok, Vanuatu, Vietnam³¹), amelyek közül többen a FATF-nak is alapítói voltak (így például az USA és Japán).

A szervezet küldetése a következő: közreműködni a pénzmosás, a szervezett bűnözés és a terrorizmus finanszírozása elleni globális küzdelemben, pénzmosás-ellenes intézkedések fejlesztése által az ázsiai és csendes-óceáni térségben.³² A szervezet a következő célokat tűzte ki maga elé:

- Útmutatást ad a veszélyeztetett területek és a gyenge pontok tekintetében a jelenlegi AML / CFT rendszerben a joghatóságok azonosítására,
- Útmutatást ad a bíróságok számára, hogy a forrásokat hatékonyan és eredményesen használják fel, amikor végrehajtják a szükséges intézkedéseket,
- Fokozni kell a megfelelőséget és a hatékonyságot, hogy az egyes jogrendszerek megértsék az FATF 40 ajánlás valamint a 9 kiegészítő ajánlás megértését és végrehajtását,
- Engedélyezni kell a kölcsönös értékelő ajánlások alapján az átlátható kritériumok előtérbe helyezését,
- Végrehajtó ügynökségek

6.2. Karib-térségi Pénzügyi Akciócsoport- CFATF

Az 1990-es évek elején alakult akciócsoport a legrégebbi FATF-típusú szervezet. A Caribbean Financial Action TaskForce csoportnak 29 tagja van (Anguilla, Antigua és Barbuda, Arua, Barbados, Belize, Bermuda, Kajmán-szigetek, Curaçao, Dominika, Dömonikai Köztársaság, El Salvador, Grenada, Guatemala, Guyana, Haiti, Honduras, Jamaica, Montserrat, Nicaragua, St. Martin, St. Kitts és Nevis, St. Lucia, St. Vincent és Grenadine-szigetek, Suriname, Bahamák, Trinidad és Tobago, Turks és Caicos-szigetek, Venezuela, Virgin-szigetek).³³

2011-2015. közötti időre a CFATF stratégiai tervet fogadott el, melynek legfontosabb elvei:

- Az általános politikai kötelezettségvállalás megerősítése,
- A folyamatban lévő munkákat továbbfejleszteni, hogy biztosítsák a modern technológia révén a nagyobb hatékonyságot. átláthatóságot és a modern technológia révén az elszámoltathatóságot,
- A legjobb működési szabályzatok dokumentálása és nyomon követése,
- A műszaki kapacitás és a nemzetközi szabványok teljesítésének betartása a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása leküzdésére,
- A technikai segítségnyújtás és képzési programok összehangolása,
- Következetes és hatékony hozzájárulás a globális szabványok kidolgozásához,
- A CFATF regionális és nemzetközi bemutatása, tevékenységének ismertetése,
- Egy erős és hatékony szervezet építése a barátság és a partneri kapcsolat fényében.

További jelentős hatással bíró elvek a stratégiai tervben:

- lehetséges új tagok bevonása az egyezménybe,
- felkészülés a negyedik körre,
- A nemzeti, az ágazati szint valamint az IMF és Világbank közötti együttműködés kereteinek fejlesztése
- A globális pénzügyi válságra megoldást jelenthez az alábbiak vizsgálata: a migráció jelentősége növekszik, a kereskedelmi egyezmények számának valamint az idegenforgalom csökkenése miatt lassul a fejlődés üteme, a fejlesztési projektek számának csökkenése, a munkanélküliség növekszik, adóbevételek csökkentése,
- Az adóparadicsomból származó kezdeményezések a globális gazdasági és pénzügyi válság, melyet néhány CFATF tagállam számára felülvizsgálni javasolt a Gazdasági

Együttműködési és Fejlesztési Szervezet valamint a Pénzügyi Stabilitási Tanács által.³⁴

6.3. Dél-Amerikai Pénzmosás Elleni Csoport - (GAFISUD)

A Dél-Amerikai Pénzmosás Elleni Csoportot (Financial Action Task Force on Money Laundering in South America – GAFISUD) 2000 decemberében alapították, rövidített elnevezése a spanyol név kezdőbetűiből származik.³⁵ Jelenleg 12 tagja van (Argentína, Bolívia, Brazília, Chile, Columbia, Costa Rica, Ecuador, Mexikó, Panama, Paraguay, Peru, Uruguay).

A Dél-Amerikai Pénzmosás Elleni Csoport alapelvei közé tartozik:

- az FATF 40 Ajánlása és 9 Kiegészítő Ajánlás teljes körű és hatékony végrehajtása,
- Az ügynökségek értékelik tevékenységüket és részt vesznek az ellenőrzésben.
- A kölcsönös értékelő jelentések elkészítésénél figyelemmel kell lenni a függetlenség, pontosság, tárgyilagosság, minőség és határidő elvére,
- Lehetővé kell tenni a teljes körű párbeszédet a kölcsönös értékelés során az ellenőrzést folytatók és az adott ország képviselői között,
- Biztosítani kell minél szélesebb körben a dokumentumok megismerhetőségét.³⁶

6.4. Közel-Keleti és Észak-Afrikai Pénzügyi Akció Munkacsoport (MENAFATF)

A Közel-Keleti és Észak-Afrikai Pénzügyi Akció Munkacsoportot (Middle East and North Africa Financial Action Task Force) 2004-ben hozták létre Bahreinben a tagországokban a pénzmosás visszaszorítására. A szervezet székhelye Bahreinben van. Tagja Jordánia, az Egyesült Arab Emírátsok, Bahrein, Algéria, Tunézia, Szaúd-Arábia, Szudán, Szíria. Irak, Omán, Katar, Kuvait, Libanon, Líbia, Egyiptom, Marokkó, Mauritánia, Jemen.

A MENAFATF célkitűzései és elvei közé tartozik:

- elfogadják és jogrendszerükbe építik az FATF 40 ajánlását továbbá a 9 kiegészítő ajánlást,
- alkalmazni az Egyesült Nemzetek Szövetsége által megkötött szerződéseket és megállapodásokat,
- együttműködés más nemzetközi szervezetekkel,
- együttműködés a tapasztalatok kicserélése érdekében
- olyan hatékony rendszert kialakítani, amely összhangban van a kulturális értékekkel, a nemzeti jogrendszerekkel és alkotmányos keretek között.³⁷

6.5. Kelet- és Dél-Afrikai Pénzmosás Elleni Csoport

A Kelet- és Dél-Afrikai Pénzmosás Elleni Csoport (Eastern and Southern Africa Anti-Money Laundering Group - ESAAMLG) 1999-ben jött létre Tanzániában. Jelenleg 15 tagja van (Botswana, Comore-szigetek, Kenya, Lesotho, Malawi, Mauritius, Mozambik, Mauritánia, Namíbia, Dél-Afrika, Szváziföld, Seychelle-szigetek, Tanzánia, Uganda, Zambia, Zimbabwe). Célkitűzései közé tartozik:

- a tagországok fejlesszék és honosítsák meg a pénzmosás elleni intézkedéseket,
- a tagországok az intézkedéseket, nemzetközi találkozók eredményeit kapcsolódva a nemzeti stratégiák kiépítéséhez, továbbá tájékoztatják egymást az elért eredményekről,
- a pénzmosással foglalkozó szervezetek fejlesztése

- az ESAAMLG Titkárságának iránymutatásai és az utolsó pénzmosással kapcsolatos eredmények alkalmazása, a felmerülő kockázatok kezelése az érdekeltek és az FATF között,
- a tagországok által regionális szervezetek létrehozása a pénzmosással kapcsolatos ajánlások alkalmazására,
- a tagországok által a nem tagországok ösztönzése a régióban az együttműködésre és a pénzmosás és a terrorizmus elleni küzdelemben csatlakozzon a szervezethez.
- Fenntartható és hatékonyan működő ESAAMLG Titkárság.³⁸

6.6. Eurázsiai Pénzmosás Elleni Munkacsoport³⁹ - EAG

Az eurázsiai pénzmosás elleni munkacsoportot (Eurasian Group on prevention of money-laundering and terrorist financing) 2004-ben hozták létre Moszkvában. Jelenleg Fehéroroszország, Kína, India, Kazahsztán, Kirgizisztán, Oroszország, Tadzsikisztán, Türkmenisztán, Üzbegisztán a tagjai.⁴⁰ Célkitűzési között ugyanúgy szerepel az FATF 40 ajánlásának valamint a 9 kiegészítő ajánlás alkalmazása, a pénzmosás elleni küzdelem eszközeinek fejlesztése, jogalkotási és egyéb intézkedések megtétele az FATF 40 Ajánlásán és a 9 Kiegészítő Ajánlásán alapulva, nemzetközi együttműködés és technikai segítségnyújtási programok nemzetközi szervezetekkel, egyéb testületekkel és érdeklődő államokkal, valamint a pénzmosás és terrorizmus finanszírozása tekintetében kialakuló tendenciák figyelemmel kísérése és elemzése, továbbá a küzdelem leghatékonyabb eszközeinek átvétele és alkalmazása a nemzeti jogrendszer sajátosságaira figyelemmel.

6.7. Nyugat-afrikai Pénzmosás Elleni Kormányközi Akciócsoport - GIABA

A Nyugat-afrikai Pénzmosás Elleni Kormányközi Akciócsoportot (Inter-Governmental Action Group against Money Laundering in West Africa - GIABA) 2000-ben alapította a Nyugat-afrikai Államok Gazdasági Közössége. Székhelye Dakarban található. Tagjai: Benin, Zöld-foki Köztársaság, Elefántcsontpart, Gambia, Ghána, Guinea, Bissau-Guinea, Libéria, Mali, Niger, Nigéria, Szenegál, Sierra-Leone és Togo. Alapító szerződését 2006-ban felülvizsgálták. Célkitűzései között szerepel, hogy a tagország gazdaságát, bankrendszerét terrorizmus finanszírozása bűncselekménytől, javítani az erőfeszítéseken a bűncselekmények elleni küzdelemben, a szoros együttműködés megkövetelése a tagországoktól, a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem, biztosítani a harmonizációt és az intézkedés elfogadásának összehangolását, az értékelésnek a saját és a kölcsönös értékelésen kell alapulnia szorosan kapcsolódva az FATF követelményeihez, ösztönözni más afrikai országot csatlakozását.⁴¹

6.8. Az Európa Tanács által a Pénzmosás Ellenes Intézkedések Értékelésére Kijelölt Szakértői Bizottság

Az Európa Tanács által a Pénzmosás Ellenes Intézkedések Értékelésére Kijelölt Szakértői Bizottságot (Council of Europe Select Committee of Experts on the Evaluation of Anti-Money Laundering Measures – PC-R-EV) az Európa Tanács hozta létre, hogy az Európa Tanács tagjai és más, nem tag országok által létrehozott pénzmosás elleni intézkedések megfelelőségét vizsgálja⁴². 2002. óta Moneyval néven folytatja tevékenységét. Jelenleg 47 ország a tagjai (Albánia, Andorra, Örményország, Ausztria, Azerbajdzsán, Belgium, Bosznia-Hercegovina, Bulgária, Horvátország, Ciprus, Csehország, Dánia, Észtország, Finnország, Franciaország, Grúzia, Németország, Görögország, Magyarország, Izland, Írország, Olaszország, Lettország, Lichtenstein, Litvánia, Luxemburg, Málta, Moldova, Monaco,

Montenegró, Hollandia, Norvégia, Lengyelország, Románia, Oroszország, San Marino, Szerbia, Szlovákia, Szlovénia, Spanyolország, Svédország, Svájc, Macedónia, Törökország, Ukrajna, Nagy-Britannia).⁴³

¹ Óraadó, ELTE ÁJK

² Gál István László: Dinamikus és statikus pénzmosás – egy új tényállás kritikai elemzése (Magyar Jog 2008. 3. szám 129-130., társszerző: Dr. Sinku Pál)

³ Lásd: <http://www.fatf-gafi.org/pages/aboutus/>

⁴ Gál István László: A pénzmosás elkövetési tárgyai (Tanulmányok Földvári József professzor 80. születésnapja tiszteletére Pécs, 2006. 59.)

⁵ Umut Turksen – Ismail Ufuk Misirlioglu – Osman Yukselturk: Anti-money laundering law of Turkey and the EU: an example of convergence?, *Journal of Money Laundering Control* 2011, 279.

⁶ Gál István László: The History and Present System of Anti-Money Laundering Regulation in Hungary (Infraționalitatea transfrontalieră, Timișoara 2006. 359.)

⁷ Siti Faridah Abdul Jabbar: Money laundering laws and principles of Sharia: dancing to the same beat?, *Journal of Money Laundering Control*, 200.

⁸ Gál István László: A pénzmosás (KJK-Kerszöv Jogi és Üzleti Kiadó, Budapest, 2004. 125-128.

⁹ Victoria Paz: Mercosur: Bill on Money Laundering: FATF requirements, *International Trade Law & Regulation* 2010, 12.

¹⁰ Elek Balázs: Bizonyítási kérdések a pénzmosás büntette kapcsán. *Studia Iurisprudentiae Doctorandorum Miskolciensium*. Tomus 5/1 Fasciculus 6. 113-135.o.

¹¹ Victoria Paz: Mercosur: Bill on Money Laundering: FATF requirements, *International Trade Law & Regulation* 2010, 12.

¹² Gál István László: A bűnmegelőzés néhány kérdése a pénzhamisítással kapcsolatban (Pécsi Határőr Közlemények Pécs, 2003. 161.)

¹³ Gál István László: A pénz büntetőjogi fogalmával kapcsolatos problémák. Szankciók és a jogértelmezés kérdőjelei (Cég és Jog 2003. 11. szám 18.)

¹⁴ http://www.fatf-gafi.org/findDocument/0,3770,en_32250379_32235720_1_43383774_1_1_1,00.html (2012. 08. 17.)

¹⁵ Brother Layman: Az offshore halála, HVG Könyvek, 2010, 536. o.

¹⁶ Gál István László: The Techniques of Money Laundering (Emlékkönyv Losonczy István Professzor halálának 25. évfordulójára Pécs, 2005. 133.)

¹⁷ <http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/moneyval/> (2012. 09. 03.)

¹⁸ Gál István László: Néhány gondolat a Btk. legdinamikusabban változó fejezetével kapcsolatban (Collega 2002. február, 36-37.)

¹⁹ http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/moneyval/About/MONEYVAL_in_brief_en.asp (2012. 09. 14.)

²⁰ http://www.fatf-gafi.org/document/46/0,3746,en_32250379_32236869_34355246_1_1_1,00.html (2012. 08. 23.)

²¹ FIU 2011. évi jelentése. pdf, 23. oldal

²² Jean Chappez: La lutte internationale contre le Blanchiment des capitaux d'origine illicite et le financement du terrorisme (Annuaire Français de droit international XLIX 2003. CNRS Éditions, Paris) 546. o.

²³ http://www.europol.europa.eu/index.asp?page=facts_hu&language=hu (2012. 08. 13.)

²⁴ Gál István László: A gazdasági bűncselekmények és az elméleti közgazdaságtan kapcsolatának néhány kérdésköre (Tanulmányok Erdősy Emil professzor tiszteletére Pécs, 2002.)

²⁵ Gál István László: A XXI. század új bűncselekmény-típusa: a terrorizmus finanszírozása (Rendészeti Szemle 2009. 6. szám 65-68. oldal)

²⁶ Gál István László: Some thoughts about money laundering (Bizonyítékok Tiszteletkötet Tremmel Flórián Egyetemi Tanár 65. Születésnapjára Pécs, 2006. 169.)

²⁷ Jean Chappez: La lutte internationale contre le Blanchiment des capitaux d'origine illicite et le financement du terrorisme (Annuaire Français de droit international XLIX 2003. CNRS Éditions, Paris) 554. o.

²⁸ www.fiu.net (2012. 09. 16.)

²⁹ Umut Turksen – Ismail Ufuk Misirlioglu – Osman Yukselturk: Anti-money laundering law of Turkey and the EU: an example of convergence?, *Journal of Money Laundering Control* 2011, 284. o.

³⁰ Gál István László: A pénzmosás elleni küzdelem régi és új irányai a nemzetközi jogban és az EU-jogban (Európai Jog 2007. 1. szám)

³¹ <http://www.apgml.org/apg-members> (2012. 09. 05.)

³² Gál István László: The Impact of the Economic Crisis on the Criminal Law (Biennial International Conference 8th Edition Timișoara 2011.)

-
- ³³ https://www.cfatf-gafic.org/index.php?option=com_content&view=article&id=1566&Itemid=410&lang=en (2012. 09. 07.)
- ³⁴ https://www.cfatf-gafic.org/index.php?option=com_docman&task=cat_view&gid=295&Itemid=414&lang=en (2012. 10. 04.)
- ³⁵ Gál István László: A pénzmosás mint globális gazdasági és büntetőjogi kihívás (Belügyi Szemle 2005. 6. szám)
- ³⁶ http://www.gafisud.info/pdf/PrincipiosClavesenEvaluacionesMutuas_2.pdf (2012. 10. 04.)
- ³⁷ <http://menafatf.org/topiclist.asp?ctype=about&id=426> (2012. 10. 25.)
- ³⁸ http://www.esaamlg.org/documents_storage/2009-5-19-11-25-14_esaamlg_strategic_plan_2009-2012.pdf (2012. 09. 06.) 3. o.
- ³⁹ http://www.eurasiangroup.org/history_mission.php (2012. 09. 28.)
- ⁴⁰ Gál István László: A tőkepiac büntetőjogi védelme 2. (Cég és Jog 2003. 4. szám)
- ⁴¹ http://www.giaba.org/about-giaba/28_mission-and-vision.html (2012. 10. 01.)
- ⁴² Gál István László: A pénzmosás elleni küzdelem közgazdasági és büntetőjogi kérdései; PhD értekezés, 85. o.
- ⁴³ <http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/moneyval/> (2012. 10. 22.)